

MUDr. Vladimír Porubský 90-ročný

Vladimír Porubský sa narodil dňa 20. 7. 1921 v Bratislave. Celé svoje školské vzdelanie absolvoval v Bratislave. Najprv na ľudovej škole na Vazovovej ulici, strednú školu s maturitou na Masarykovom štátnom reálnom gymnáziu na Grösslingovej ulici.

Študovať medicínu ho podnietil jeho strýko Ján, ktorý pracoval v Štátnej nemocnici v Bratislave ako správca a vedel mu priblížiť prostredie a prácu lekára v zdravotníctve. Štúdium absolvoval úspešne v časoch Slovenského štátu na Lekárskej fakulte vtedajšej Slovenskej Univerzity. V roku 1944 sa ako medik zúčastnil Slovenského národného povstania, kedy pracoval v nemoc-

nici v Banskej Bystrici. Promovaný bol dňa 5. júna 1948.

Ešte počas štúdia, po skončení II. svetovej vojny, sa aktívne zapojil do práce v Spolku slovenských medikov, kde sa zoznámil s MUDr. Jozefom Lukáčim, asistentom na Ústave súdneho lekárstva, ktorý mu navrhol pracovať na tomto Ústave pod vedením prof. MUDr. Hermana Krseka. Bolo to pre novopečeného MUDr. Porubského osudové rozhodnutie, lebo po odchode MUDr. Lukáča do Košíc zostal na Ústave ako jediný asistent. V ďalšom priebehu a po oboznámení sa s teóriou a praxou súdneho lekárstva sa mu toto zameranie, na pomedzí a rozhraní medicíny a práva zapáčilo a zostal mu potom verný viac ako 50 rokov.

Päťdesiate roky minulého storočia boli vtedy v Československu poznačené dramatickými udalosťami, nástupom socializmu a zmenou celej štruktúry a ideológie štátu, v ktorej odbor súdneho lekárstva bol na okraji záujmu a podpory. Súdnolekársku prax, okrem fakultného Ústavu v Bratislave a začínajúceho v Košiciach, vykonávali všetci lekári a úroveň ako aj výsledky ich práce vôbec nepomáhali odbornej a realizovanej aplikácii súdneho lekárstva na vtedajšej úrovni. V tomto období sa MUDr. Porubský zoznámil s iným prístupom organizácie súdneho lekárstva v teréne a jeho praktickým využitím. Snaha aplikovať túto organizáciu samostatného odboru v rámci zdravotníctva sa stala ďalšou náplňou jeho snáh. Na podklade zahraničných vzorov vypracoval návrh organizácie súdnolekárskej služby ako samostatného špecializovaného odboru na Slovensku, ktorý predložil na viacerých súdnolekárskych fórach ako aj v odbornej tlači na posúdenie a realizáciu.

Jeho snahou a aktivitou sa dosiahla v súdnom lekárstve akceptácia ním navrhnutých organizačných podkladov na príslušných oficiálnych zdravotníckych miestach. Pre organizačné zabezpečenie a realizáciu bol MUDr. Porubský menovaný v roku 1955 za prvého experta pre súdne lekárstvo, vtedajšieho Poverenia zdravotníctva na Slovenku. Po ďalšej odbornej príprave a štúdiu v zahraničí, v Sovietskom zväze, bola v roku 1960 vydaná prvá Smernica o súdnolekárskej službe ako legislatívna báza pre organizovanie a uskutočňovanie štruktúry súdnolekárskych pracovísk na Slovensku. Na podklade tejto Smernice bola zriadená na fakultných Ústavoch, podobne ako na klinikách, funkcia vedúceho odborného lekára – primára. V roku 1961 bol MUDr. Porubský menovaný do tejto funkcie na Ústave súdneho lekárstva Lekárskej fakulty Komenského Univerzity v Bratislave, ktorú potom zastával až do roku 1990.

Neúnavná práca MUDr. Porubského, už vo funkcii hlavného odborníka Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky pre súdne lekárstvo, bola ďalej podkladom aj pre zmenu oficiálnych legislatívnych vyhlášok o konaní pri úmrtí, o obhliadkach mŕtvych, o podmienkach pre výkon pitiev, pre získanie špecializácie v súdnom lekárstve na báze vtedajšieho Ústavu pre doškoľovanie zdravotníckych pracovníkov a iné potrebné normy. Sám išiel príkladom a medzi prvými absolvoval špecializáciu zo súdneho lekárstva, ako aj z odboru Sociálne lekárstvo a organizácia zdravotníctva, ktorá bola potrebná pre zastávanie funkcie. MUDr. Porubský neúnavné

prednášal na špecializačných kurzoch, ako aj na celoštátnych odborných konferenciách a zjazdoch o potrebe zlepšenia a rozšírenia práce na všetkých súdnolekárskych pracoviskách.

Na Slovensku pod jeho vedením vznikali prvé nové súdnolekárske pracoviská, mimo Ústavov súdneho lekárstva lekárske fakulty, ktoré v začiatkoch svojej práce zabezpečovali súdnolekársku činnosť iba v základnom rozsahu. Činnosť malých pracovísk mala ale veľmi dobrú odozvu zo strany pracovníkov vyšetrovania a súdnictva, lebo priblížili odbornosť v súdnom lekárstve aj na také miesta, kde dovtedy neexistovali. Postupom času tieto pracoviská zlepšovali personálne obsadenie, rozširovali priestorové možnosti, materiálne vybavenie a preberali na seba tú najdôležitejšiu časť súdnolekárskej práce. MUDr. Porubský sám pravidelne kontroloval a usmerňoval činnosť na všetkých slovenských súdnolekárskych pracoviskách.

Okrem tejto špecializovanej odbornej a organizačnej práce, vykonával naďalej zodpovedné prevádzkové vedenie na vedúcom Ústave súdneho lekárstva v Bratislave. Je treba oceniť aj vynikajúci vzťah medzi jeho učiteľom prof. MUDr. Hermanom Krsekom a po jeho odchode do dôchodku jeho nástupcom prof. MUDr. Milanom Kokavcom, čo mu vzdor náročnej práci primára umožňovalo venovať sa súdnemu lekárstvu aj na celom Slovensku.

MUDr. Porubský nezanedbával ani vedeckú prácu. Jeho publikovaná práca o štruktúre násilných smrtí na Slovensku, poukázala na nebezpečné narastanie týchto úmrtí a bola podkladom pre preventívne opatrenia. Jeho súdnolekárskym koníčkom bolo laboratorne vyšetrovanie biologických, najmä krvných, stôp a ich skupinová identifikácia. Dlhé roky viedol sérologické laboratórium na Ústave a jeho publikácia z tejto oblasti bola ocenená Slovenskou súdnolekárskou spoločnosťou ako najlepšia publikovaná práca v roku 1982.

Bol od začiatku svojej činnosti stálym znalcom Krajského súdu v Bratislave a v tejto funkcii vypracoval množstvo vysoko cenených posudkov zo súdneho lekárstva najmä v prípadoch násilných smrtí a v civilno-právnej oblasti v prípadoch zisťovania otcovstva na podklade určovania krvných, sérových a enzýmových znakov.

Zastával po dlhé roky významné funkcie v Československej a potom Slovenskej súdnolekárskej spoločnosti, kde sa aktívne podieľal na práci pri riešení základných otázok nášho odboru. Obidve spoločnosti ho menovali za svojho Čestného člena pre ocenenie jeho prínosu pre súdne lekárstvo. Celkovo mu bolo udelených 14 medailí a iných odborných ocenení. V roku 2010 mu bolo udelené Čestné členstvo Spolku slovenských lekárov v Bratislave za veľké zásluhy o budovanie Spolku. Na podnet výboru Slovenskej súdnolekárskej spoločnosti minister zdravotníctva SR MUDr. Ivan Uhliarik udelil MUDr. Porubskému Cenu ministra zdravotníctva SR za rozvoj súdneho lekárstva na Slovensku. Cenu mu odovzdal štátny tajomník MZ SR dňa 2. júna 2011 pri príležitosti otváracieho ceremoniálu XX. International Meeting on Forensic Medicine Alpe – Adria – Pannonia v Bratislave.

V mimopracovnom živote sa MUDr. Porubský venoval športu, učaroval mu jachting, na ktorého rozvoji vytrvalo a obetavo pracoval. Dlhé roky bol činný ako medzinárodný rozhodca. Bolo mu udelených celkovo 29 teľovýchovných a športových vyznamenaní, naposledy dňa 16. apríla 2011 Zlatý odznak Slovenského olympijského výboru.

MUDr. Porubský si užíva už viac ako 20 rokov zaslužený odpočinok, v spoločnosti svojej manželky Valérie, vo veľmi dobrej psychickej aj fyzickej kondícii. Zúčastňuje sa aktívne seminárov ako aj spoločenských akcií organizovaných na bratislavskom súdnolekárskom pracovisku.

Vážený pán doktor, milý Vladimír, vzácný priateľ, na záver si dovoľujeme v mene všetkých pracovníkov súdneho lekárstva v Bratislave ako aj členov slovenskej súdnolekárskej a toxikologickej obce zaželať Ti aj do ďalších rokov života pevné zdravie, pohodu a spokojnosť.

Ad multos annos!
Jozef Šidlo, Bratislava